

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etapa locală, 30 ianuarie 2016

Clasa a V-a Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte

Citește cu atenție cele două texte de mai jos, pentru a rezolva cerințele:

A.

*Cad din cer mărgăritare
Pe orașul adormit...[...]*

*Iarna!... Iarna tristă-mbracă
Streșinile somnoroase,
Pune vâl de promoroacă
Peste pomi și peste case.
Scoate-o lume ca din basme
În lumini de felinare, -
Umple noaptea de fantasme
Neclintite și bizare.
Din ogeagul* de cărbune
Face albă colonadă
Și pe trunchiuri negre pune
Capiteluri* de zăpadă,
Iar pe crengile cochete
Flori de marmură anină, -
O ghirlandă de buchete
Care tremură-n lumină.
Reci podoabe-n ramuri goale
Plouă fără să le scuturi,
Ici, risipă de petale,
Colo, roi ușor de fluturi...[...]*

(George Topîrceanu, *Noapte de iarnă*)

*ogeag**(hogeag)= coș de fum, horn, fumar;
*capitel**= element de construcție, partea de
sus a unei coloane.

B.

*Din punct de strict meteorologic, iarna pe
meleagurile noastre este anotimpul friguros prin
definiție, puternic influențat de fiecare dată de către
masele de aer rece venite din nord-estul continentului
european, mai precis din estul Scandinaviei și Marea
Câmpie Rusă.*

*Comparativ cu alte țări europene situate pe
aceeași latitudine cu România, iernile de la noi nu
aduc de obicei cantități la fel de mari de zăpadă, dar
sunt cumva mai reci din cauza vânturilor și a
viscozelor mai frecvente, favorizate și de relief.*

*Cele mai ridicate temperaturi din timpul iernilor
noastre se înregistrează, de regulă, în sudul și vestul
țării, iar cele mai scăzute sunt întotdeauna cele din
depresiunile din estul Transilvaniei. De fapt, aici a
fost înregistrată și cea mai scăzută temperatură din
istorie. Pe data de 25 ianuarie 1942, în localitatea
Bod din județul Brașov, s-a instalat polul frigului din
România, când mercurul termometrelor de la stația
meteorologică locală a scăzut până în jurul valorii de
-38,5 grade Celsius. [...]*

*Pentru toate popoarele lumii care au intrat în
contact cu ea, zăpada aparține fenomenelor uraniene
încărcare de sacralitate și puritate. Culoarea sa
imaculată a fost asociată din cele mai vechi timpuri
purității sufletești, al neîntinării trupești sau
sufletești.*

*La români, zăpada care cădea liniștită
așternându-se pe pământ era privită întotdeauna ca o
binecuvântare a cerului, garanție a recoltelor
viitoare și chiar a sănătății oamenilor.[...]*

SUBIECTUL I – Lectura

50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional - 12 puncte

1. Selectează, din textul literar, două figuri de stil diferite și numește-le corespunzător. **4 puncte**
2. Explică, în 30- 50 de cuvinte, semnificația următoarei secvențe: **8 puncte**
La români, zăpada care cădea liniștită așternându-se pe pământ era privită întotdeauna ca o binecuvântare a cerului, garanție a recoltelor viitoare și chiar a sănătății oamenilor. (B)

b. Scrierea despre textul ficțional/ nonficțional - 30 de puncte

Redactează o compunere, de 150-200 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile unei opere literare, valorificând textul- suport *Noapte de iarnă* de George Topîrceanu.

În alcătuirea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- respectarea părților unei compuneri;
- numirea a cel puțin două particularități specifice operei literare;
- ilustrarea cu exemple corespunzătoare a particularităților operei literare;
- încadrarea în limitele de spațiu indicate.

Redactarea răspunsului la punctul b - 8 puncte

- registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 2 p.; coerența textului – 2 p.; ortografia – 2 p. (0-1 greșeli-2 p.; 2-3 greșeli-1 p.; 4 greșeli - 0p.); punctuația – 1 p; așezarea în pagină și aspectul lucrării -1 p.

SUBIECTUL al II-lea – Practica rațională și funcțională a limbii

10 puncte

Redactează un text de 80-100 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia *despre sentimentele trăite de copii față de anotimpul de iarnă.*

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării

50 de puncte

1. Precizează numărul de litere și de sunete din fiecare cuvânt: *crengile, ghirlandă, buchete, meteorologic, vechi.* **5 puncte**
2. Selectează, din secvența citată, trei cuvinte care conțin diftongi diferiți și două cu hiat: [...] *iarna pe meleagurile noastre este anotimpul friguros prin definiție, puternic influențat de fiecare dată de către masele de aer rece[...]* **5 puncte**
3. Motivează folosirea cratimei în versul: *Care tremură-n lumină.* **5 puncte**
4. Transcrie, din lista următoare, numai cuvintele derivate: *somnoroase, zăpadă, crengile, friguros, europene, viscolelor, puritate, trupești, români, cădea.* **5 puncte**
5. Găsește cinci termeni din familia lexicală a substantivului *lumină.* **5 puncte**
6. Notează, din textele-suport, cinci termeni din câmpul lexical al iernii. **5 puncte**
7. Scrie câte un sinonim contextual pentru fiecare cuvânt subliniat în textele-suport. **5 puncte**
8. Stabilește valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în secvențele: *Reci podoabe-n ramuri goale/ Plouă fără să le scuturi (A); Pentru toate popoarele lumii care au intrat în contact cu ea [...](B).* **5 puncte**
9. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvențele: *Iarna tristă-mbracă/ Streșinile somnoroase(A); [...] jiarna pe meleagurile noastre este anotimpul friguros[...](B).* **5 puncte.**
10. Identifică primul verb din textul A și alcătuiește patru propoziții în care să-l folosești la timpuri diferite ale modului indicativ. **5 puncte**

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etapa locală, 30 ianuarie 2016

Clasa a V-a Varianta 1

BAREM DE CORECTARE ȘI DE NOTARE

SUBIECTUL I – Lectura

50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional - 12 puncte

1. Transcrierea a două figuri de stil diferite și numirea lor corespunzătoare(1p.x 2+1p.x 2=4p.)

2. Explicarea, în 30- 50 de cuvinte, a semnificației secvenței citate:

- explicarea corectă, nuanțată- **6p./**explicarea parțială, ezitantă- **4p./**încercare de rezolvare a sarcinii- **2p.;**
- încadrarea în limitele de spațiu indicate- **2p.**

b. Scriere despre textul ficțional/nonficțional – 30 de puncte

- respectarea părților unei compuneri (**1p.x3=3p.**);
- numirea a cel puțin două particularități specifice operei literare(**5p.x2=10p.**);
- ilustrarea cu exemple corespunzătoare a particularităților operei literare(**6p.x2=12p.**);
- exprimarea nuanțată și originală a ideilor- **3p./1p.**;
- încadrarea în limitele de spațiu indicate- **2p.**

Redactarea răspunsului la punctul b - 8 puncte

- registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 2 p.; coerența textului – 2 p.; ortografia – 2 p. (0-1 greșeli-2 p.; 2-3 greșeli-1 p.; 4 greșeli - 0p.); punctuația – 1 p; așezarea în pagină și aspectul lucrării -1 p.

SUBIECTUL al II-lea – Practica rațională și funcțională a limbii

10 puncte

- formularea pertinentă a opiniei/încercarea de formulare- **4p./2p.**;
- susținerea corespunzătoare a opiniei/încercarea de formulare și susținere- **4p./2p.**;
- încadrarea în limitele de spațiu indicate- **2p.**

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării

50 de puncte

1. – precizarea corectă a numărului de litere și de sunete din fiecare cuvânt (**0,50p.x5+0,50p.x5=5p.**)

2. **1p.x5=5p.**

3. – motivarea corectă a cratimei (**5p.**)/ motivarea parțială (**3p.**)/ încercare de motivare (**1p.**)

4. **1p.x5=5p.**

5. **1p.x5=5p.**

6. **1p.x5=5p.**

7. **1p.x5=5p.**

8. **1p.x5=5p.**

9. **1p.x5=5p.**

10. - identificarea corectă a verbului(**1p.**);

- folosirea corectă a verbului la timpuri diferite ale modului indicativ(**1p.x4=4p.**)